

OBSAH

Předmluva	3
A. Období prvobytně pospolného řádu v našich zemích	7—44
I. Přehled hlavních poznatků	7
1. Základní pojmy	7
2. Období vzniku prvobytně pospolného řádu na našem území	10
3. Období rodové společnosti matriarchální	11
4. Období rodové společnosti patriarchální	14
5. Období rozpadu patriarchální rodové společnosti	20
II. Hlavní problémy a literatura	28
III. Přehled vývoje starších názorů (od roku 1945)	42
B. Období počátků feudalismu a raného feudalismu (od 7. století do konce 12. století)	45—100
I. Přehled hlavních poznatků a jejich pramenné východisko	45
1. Základní pojmy	45
2. Období vzniku a upevňování feudálních vztahů (7.—9. století)	48
3. Období raného feudalismu (10.—12. století)	55
II. Hlavní problémy a literatura	70
1. Počátky feudalismu v našich zemích	70
2. Ekonomicko-sociální základy raně feudálního období na našem území	84
3. K politickým otázkám období raného feudalismu	90
4. Vývoj názorů starší historické literatury	96
C. Období vrcholného feudalismu v našich zemích (od počátku 13. století do třetí čtvrtiny 14. století)	101—159
I. Přehled hlavních poznatků a jejich pramenné východisko	101
1. Základní sociálně ekonomické rysy	101
2. Hlavní data o hospodářsko-společenském vývoji v českých zemích a na Slovensku	106
3. Politický a kulturní vývoj v českých zemích a na Slovensku	118

II. Hlavní problémy a literatura	135
1. Vesnická kolonizace a emfyteuse	136
2. Rozvoj měst a městská kolonizace	140
3. Politické a ideologické otázky období vrcholného feudalismu	148
4. Vývoj názorů starší historiografie	156
D. <i>Období první krize feudalismu a husitského revolučního hnutí</i> (poslední čtvrtina 14. století—1437)	160—253
I. Přehled hlavních poznatků a jejich pramenné východisko	160
1. Sociálně ekonomické předpoklady husitského revolučního hnutí	160
2. Politické a ideologické předpoklady husitského revolučního hnutí	165
3. Hlavní data o průběhu husitského revolučního hnutí (1419—1437)	175
4. Slovensko v době předhusitské	191
II. Hlavní problémy a literatura	194
1. Sociálně ekonomické předpoklady husitského revolučního hnutí	194
2. Politické a ideologické předpoklady husitského revolučního hnutí	208
3. Základní otázky husitského revolučního hnutí	216
4. Mezinárodní ohlas husitství	229
5. Historický význam husitského revolučního hnutí	234
6. Přehled výsledků bádání o husitství v československé historiografii do roku 1945	240
E. <i>Období pozdního feudalismu I</i>	254—360
I. Přehled hlavních poznatků a jejich pramenné východisko	254
1. Základní rysy sociálně ekonomického vývoje	254
2. Období feudálních rozbrojů, upevnění centralizované monarchie a vítězství panské oligarchie v českých zemích a na Slovensku (1437—1526)	266
3. Politický a kulturní vývoj v českých zemích a na Slovensku v letech 1526—1648	281
II. Hlavní problémy a literatura k období 1437—1648	304
1. Charakter epochy	304
2. Velkostatek a poddaný	312
3. Ekonomicko-sociální poměry v městech	322
4. K ideovým proudům v období od Lipan do Bílé hory	331

5. Habsburská monarchie, její vznik a podstata. Charakter protihabsburských povstání	336
6. Starší historiografie o období od Lipan do Bílé hory	353

<i>Přílohy</i>	361—514
--------------------------	---------

1. Sámova „říše“	361
2. Knížata Mojmir a Pribina	363
3. Celní řád pro obchod se Slovaný na Dunaji	364
4. Ibráhím ibn Jákúb o Čechách	367
5. Dekrety knížete Břetislava	372
6. Listina moravského knížete Oty a jeho manželky Eufemie na založení kláštera hradištského u Olomouce	374
7. Česká statečnost ve 12. století	376
8. První známé povstání poddaných na území Slovenska	383
9. Potvrzení krále Přemysla I. na práva knížete Konráda Oty pro úděl Znojemský a Bítovský	384
10. Zlatá bula císaře a krále Fridricha na práva českého krále	387
11. Privilegium Přemysla I. na práva měšťanů v Uničově	389
12. Ze základních práv jihlavských	391
13. Z horního zákoníku krále Václava	396
14. Královský list na svobody stavů českých a moravských	399
15. Zlatá bula Karla IV. na založení university pražské	401
16. Nepřijatý zákoník Karla IV. (Maiestas Carolina)	402
17. Z urbárů doby předhusitské	405
18. Privilegia města Trnavy	412
19. Nejstarší cechovní listina na Slovensku	414
20. Žilinské privilegium pro Slováky	416
21. Husovy názory na vlastnické vztahy feudálů a poddaných	417
22. Husovo loučení s Čechy v tušení smrti	423
23. Petr z Mladoňovic o Husově smrti	425
24. Protestní list české a moravské šlechty proti upálení M. Jana Husi	430
25. Počátek revolučního nástupu husitského hnutí	434
26. Manifestace na horách v počátcích husitství	435
27. O založení Tábora a o příchodu Žižky na Tábor	437
28. Husitský manifest z roku 1420	439
29. Zápis jednání čáslavského sněmu	442
30. Žižkův list Domažlickým	447
31. Účast ruských a polských bojovníků v husitském hnutí	448
32. Řád vojenský Jana Žižky a jeho spojenců	451
33. Z husitských manifestů	456
34. Bitva u Domažlic	461
35. Z basilejských kompaktát	463

36. Poslední list Prokopa Holého knězi Prokůpkovi	465
37. Bitva u Lipan	466
38. Jan Roháč z Dubé	467
39. Chelčického kritika feudální společnosti	468
40. Lidové povstání v Praze	475
41. O znevoloňování poddaných a o selských povstáních na sklonku 15. století	479
42. Protihabsburský odboj roku 1547	481
43. Nařízení uherského stavovského sněmu po potlačení Dózova povstání	486
44. Majestát Rudolfa II.	489
45. Pražská defenestrace	497
46. Selská povstání na Bechyňsku, Tábořsku a Žatecku před bitvou bělohorskou	502
47. Lidový odboj na Valašsku	504
48. Protireformační patent Ferdinanda II.	507
49. List Komenského švédskému kancléři Axelu Oxenstiernovi	512

Seznam používaných zkratk	515

Jmenný a věcný rejstřík nejdůležitějších hesel	517